C/2025/2238

15.4.2025

COMUNICARE A COMISIEI

Orientări privind aspectele legate de încălzire și răcire prevăzute la articolele 15a, 22a, 23 și 24 din Directiva (UE) 2018/2001 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, astfel cum a fost modificată prin Directiva (UE) 2023/2413

(C/2025/2238)

Cuprins

Pagina

1. Introducere 2
2. Definiția căldurii și răcorii reziduale din Directiva privind energia din surse regenerabile 4
3. Contabilizarea ponderii energiei din surse regenerabile de la articolul 23 5
   - 3.1. Prezentare generală a articolului 23 5
   - 3.2. Elemente noi ale articolului 23 5
   - 3.3. Creșterea medie anuală 6
   - 3.4. Flexibilități pentru căldura și răcoarea reziduale și pentru energia electrică din surse regenerabile 8
4. Contabilizarea ponderii energiei din surse regenerabile prevăzută la articolul 24 10
   - 4.1. Prezentare generală a articolului 24 10
   - 4.2. Elemente noi ale articolului 24 11
   - 4.3. Creșterea medie anuală orientativă 11
5. Contabilizarea ponderii energiei din surse regenerabile prevăzută la articolul 15a 13
   - 5.1. Prezentare generală a articolului 15a 13
   - 5.2. Ponderea națională orientativă 13
   - 5.3. Domeniul de aplicare al obiectivului 14
   - 5.4. Flexibilitate pentru căldura și răcoarea reziduale 14
6. Contabilizarea ponderii energiei din surse regenerabile prevăzută la articolul 22a 15
   - 6.1. Prezentare generală a articolului 22a 15
   - 6.2. Ponderea națională orientativă 15
   - 6.3. Flexibilitate pentru căldura și răcoarea reziduale 15

Anexa A 16

AnexA B 18

AnexA C 19

AnexA D 20

1. **Introducere**

Directiva (UE) 2023/2413 a Parlamentului European și a Consiliului ([1]), care modifică Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului ([2]), a intrat în vigoare la 20 noiembrie 2023, introducând modificări ale cadrului legislativ care reglementează energia din surse regenerabile până în 2030 și ulterior. În prezentele orientări, Directiva privind energia din surse regenerabile din 2018 este denumită RED II, iar Directiva privind energia din surse regenerabile modificată este denumită RED revizuită sau directiva revizuită.

Revizuirea Directivei privind energia din surse regenerabile reprezintă o piatră de temelie a Pactului verde european și a strategiilor REPowerEU în vederea atingerii obiectivului ambițios al Uniunii de a combate schimbările climatice și de a reduce dependența energetică de Rusia a Uniunii. RED revizuită crește substanțial nivelul de ambiție în materie de energie din surse regenerabile, nu numai prin majorarea obiectivului obligatoriu al Uniunii privind energia din surse regenerabile, care trebuie atins în mod colectiv până în 2030, de la 32 % la 42,5 % (cu o aspirație de a atinge 45 %), ci și prin adăugarea și consolidarea obiectivelor secundare pentru energia din surse regenerabile care trebuie atinse în diferite sectoare, inclusiv în sectorul încălzirii și răcirii.

Încălzirea și răcirea reprezintă aproximativ jumătate din consumul de energie din Uniune. Ponderea energiei din surse regenerabile în acest sector a crescut mai lent decât în producția de energie electrică, iar cea mai mare parte provine încă din biomasă.

Pentru a accelera decarbonizarea încălzirii și răcirii, directiva revizuită a consolidat dispozițiile existente de promovare a utilizării energiei din surse regenerabile în sectorul încălzirii și răcirii și în cel al încălzirii și răcirii centralizate (articolele 23 și, respectiv, 24) prin introducerea unor noi obligații și măsuri. De asemenea, directiva revizuită a introdus două noi dispoziții menite să încurajeze producția și utilizarea energiei din surse regenerabile în sectorul clădirilor și în cel industrial (noile articole 15a și, respectiv, 22a), ambele fiind strâns legate de dispozițiile privind încălzirea și răcirea.

Table 1 oferă o prezentare generală a modului în care sunt structurate diferitele obiective legate de încălzire și răcire. Prezenta comunicare urmărește să faciliteze punerea în aplicare a noilor obligații și măsuri cuprinse în aceste dispoziții prin furnizarea de clarificări în special cu privire la domeniul de aplicare, structura și contabilizarea obiectivelor menționate la articolele 15a, 22a, 23 și 24 din directiva revizuită, precum și cu privire la definiția „căldurii și răcorii reziduale" de la articolul 2 punctul 9. Unele obligații se referă la cerințe noi de raportare privind statisticile în domeniul energiei. Deși primul an de referință pentru raportarea oficială în SHARES pe baza RED revizuite va fi 2025, statele membre pot utiliza deja versiunea preliminară a instrumentului SHARES actualizat pentru acest calcul cu mult înainte de 21 mai 2025, data de transpunere a RED revizuite. Caseta 1 detaliază acest aspect.

Prezenta comunicare este concepută exclusiv ca un document de orientare în scopul transpunerii și al punerii în aplicare a RED revizuite. Aceasta nu oferă o interpretare în contextul altor acte juridice.

Numai textul legislației UE în sine are forță juridică. Orice interpretare cu caracter de autoritate a legislației trebuie să decurgă din textul directivei și direct din hotărârile Curții de Justiție a UE.

Tabelul 1

Prezentare generală a obiectivelor privind energia din surse regenerabile legate de încălzire și răcire din RED revizuită

Articolul	15a	22a	23	24
Sectorul	Clădiri	Industrie	Încălzire si răcire	Încălzire și răcire centralizată
Tipul obiectivului	Ponderea națională orientativă care urmează să fie stabilită de statele membre	Creștere medie anuală orientativă	Creștere medie anuală	Creștere medie anuală orientativă

([1]) Directiva (UE) 2023/2413 a Parlamentului European și a Consiliului din 18 octombrie 2023 de modificare a Directivei (UE) 2018/2001, a Regulamentului (UE) 2018/1999 și a Directivei 98/70/CE în ceea ce privește promovarea energiei din surse regenerabile și de abrogare a Directivei (UE) 2015/652 a Consiliului (JO L, 2023/2413, 31.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj).

([2]) Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (JO L 328, 21.12.2018, p. 82).

Articolul	15a	22a	23	24
Perioada vizată	În 2030	2021-2025 și 2026-2030 comparativ cu 2020	2021-2025 și 2026-2030 comparativ cu 2020	2021-2030 comparativ cu 2020
Nivelul vizat	În conformitate cu nivelul de 49 % al Uniunii	1,6 puncte procentuale	0,8 puncte procentuale și 1,1 puncte procentuale + Suplimentare orientativă	2,2 puncte procentuale
Tipul de energie	Energie din surse regenerabile produsă la fața locului + Energie din surse regenerabile produsă în apropiere + Energie din surse regenerabile preluată din rețea	Energie din surse regenerabile	Energie din surse regenerabile	Energie din surse regenerabile + Căldură și răcoare reziduale
Tipul de consum	Consumul final de energie	Consumul energetic și neenergetic final	Consumul final brut de energie	Consumul final brut de energie
Flexibilitate	Căldură și răcoare reziduale	Căldura și răcoarea reziduale provenite de la încălzirea și răcirea centralizată eficientă	Căldură și răcoare reziduale + Energie electrică din surse regenerabile provenită de la generatorul de căldură și răcoare cu un randament > 100 %	Energie electrică din surse regenerabile

Caseta 1. Rolul Eurostat și instrumentul SHARES

Progresele înregistrate în direcția atingerii obiectivului Uniunii privind energia din surse regenerabile prevăzut la articolul 3 și a defalcărilor sectoriale prevăzute la articolul 7 (în ceea ce privește energia electrică, încălzirea și răcirea și transporturile) sunt raportate în cadrul instrumentului SHARES elaborat de Eurostat.

La data intrării în vigoare a RED revizuite, SHARES este extins la sectorul încălzirii și răcirii centralizate, al clădirilor și al industriei, pentru a furniza date coerente și comparabile care să poată fi utilizate pentru a evalua progresele înregistrate în direcția atingerii obiectivelor de la articolele 24, 15a și, respectiv, 22a. Cu toate acestea, datele raportate către Eurostat nu sunt încă cuprinzătoare pentru toți indicatorii, necesitând, prin urmare, utilizarea de substituenți în unele cazuri. Acest lucru este descris în secțiuni separate.

Instrumentul SHARES oferă informații cu privire la o gamă largă de indicatori care pot fi utilizați pentru diferite cerințe, de exemplu căldura reziduală consumată în încălzirea și răcirea centralizată în sensul obiectivului de la articolul 24 sau nivelul autoconsumului în clădiri în sensul obiectivului de la articolul 15a. Totuși, o astfel de granularitate depinde de transmiterea de către statele membre a datelor corespunzătoare către Eurostat. Prin urmare, statele membre sunt încurajate să facă acest lucru pentru a evita ca Eurostat să fie nevoit să recurgă la substituenți.

2. **Definiția căldurii și răcorii reziduale din Directiva privind energia din surse regenerabile**

Directiva privind energia din surse regenerabile definește căldura și răcoarea reziduală la articolul 2 punctul 9 astfel: „*căldura sau răcoarea generată în mod inevitabil ca produs secundar în instalații industriale sau de producere a energiei electrice, ori în sectorul terțiar, și care, în lipsa accesului la un sistem de încălzire sau de răcire centralizată, s-ar disipa în aer sau în apă fără a fi utilizată, atunci când un proces de cogenerare a fost sau va fi utilizat sau atunci când nu se poate recurge la cogenerare*". Deși definiția căldurii și răcorii reziduale nu a fost modificată în RED revizuită și era deja posibilă contabilizarea căldurii și răcorii reziduale în plus față de energia din surse regenerabile pentru îndeplinirea obiectivelor privind încălzirea și răcirea, este oportun să se clarifice domeniul de aplicare al acestei definiții în sensul măsurilor incluse la articolele 15a, 22a, 23 și 24 din RED revizuită. Rolul căldurii reziduale este subliniat în considerentul 70, în care se afirmă că „*este oportun să se permită căldurii și răcorii reziduale să fie contabilizate pentru îndeplinirea parțială a obiectivelor privind energia din surse regenerabile în clădiri, industrie, încălzire și răcire și pentru îndeplinirea în totalitate a obiectivelor pentru încălzirea și răcirea centralizată*".

Pentru ca un flux de căldură sau răcoare să fie considerat căldură sau răcoare reziduală pentru a contribui la îndeplinirea obiectivelor RED, trebuie îndeplinite următoarele patru criterii cumulative:

— În primul rând, căldura și răcoarea reziduale ar trebui să fie „*generate în mod inevitabil*", ceea ce înseamnă că ele nu pot fi evitate în mod rezonabil (din punct de vedere tehnic și economic), nici consumate intern sau reduse (în toate etapele) prin îmbunătățiri tehnice și ale eficienței energetice. De exemplu, surplusul de căldură și răcoare reutilizat în interiorul unei instalații este contabilizat drept o îmbunătățire a eficienței energetice și, prin urmare, nu poate fi considerat căldură reziduală.

— În al doilea rând, generarea de căldură și răcoare reziduale ar trebui să fie un „*produs secundar*". Aceasta înseamnă că scopul principal al procesului nu ar trebui să fie generarea acelei fracțiuni specifice de căldură și răcoare. De exemplu, producția directă de căldură a unui proces de cogenerare, al cărui scop principal este de a coproduce căldură și energie electrică, nu constituie căldură reziduală în sensul contabilizării RED ([3]). Cu toate acestea, în anumite cazuri, alte fluxuri de căldură rezultate din procese de cogenerare, cum ar fi surplusul de căldură extras din condensator, ar putea îndeplini criteriile privind caracterul inevitabil și produsul secundar. Atunci când aplică acest criteriu incinerării și coincinerării deșeurilor, statele membre trebuie să aplice aceeași abordare. Atunci când producerea de energie (termică) este scopul principal al procesului de incinerare sau coincinerare, nu este îndeplinit criteriul privind produsul secundar. Pentru a stabili dacă căldura este un produs secundar, statele membre pot examina, de exemplu, scopul instalației sau la tipul de autorizație de funcționare obținută de instalația respectivă ([4]).

— În al treilea rând, generarea de căldură și răcoare reziduale ar trebui să aibă loc în „*instalații industriale sau de producere a energiei electrice, ori în sectorul terțiar*". Aceasta exclude, de exemplu, căldura generată de răcirea din sectorul rezidențial.

— În al patrulea rând, căldura sau răcoarea „*în lipsa accesului la un sistem de încălzire sau de răcire centralizată, s-ar disipa […] fără a fi utilizată*". Aceasta înseamnă că fluxul de căldură sau răcoare trebuie livrat către un sistem de încălzire sau răcire centralizată. Recuperarea surplusului de căldură fără a avea acces la un sistem de încălzire sau răcire centralizată, de exemplu la fața locului sau la o singură clădire, nu poate fi contabilizată în sensul RED.

În cele din urmă, pe lângă aceste patru criterii cumulative, pentru ca un flux de căldură sau răcoare să fie considerat căldură sau răcoare reziduală și să contribuie la îndeplinirea obiectivelor RED, definiția prevede o cerință generală de a lua întotdeauna în considerare „*cogenerarea*" atât a energiei electrice, cât și a căldurii înainte de a recurge la producția exclusiv de căldură. Pentru a stabili dacă cogenerarea este fezabilă, statele membre pot utiliza auditul energetic definit la articolul 2 punctul 32 din Directiva (UE) 2023/1791 (DEE) sau analiza costuri-beneficii impusă la articolul 26 alineatul (7) din DEE.

Această parte a definiției se referă la trei cazuri: „*atunci când un proces de cogenerare a fost sau va fi utilizat sau atunci când nu se poate recurge la cogenerare*". Primul caz se referă la căldura reziduală ca rezultat (produs secundar inevitabil) al cogenerării. Al doilea caz se referă la căldura reziduală ca factor de producție într-un proces de cogenerare – într-un astfel de caz, fluxul de căldură reziduală poate fi contabilizat o singură dată, fie înainte, fie după procesul de cogenerare (cu condiția să îndeplinească toate criteriile descrise mai sus). Al treilea caz se referă la situații în care s-a apreciat că cogenerarea nu este fezabilă.

([3]) Aceasta este definită drept „energie termică utilă" la articolul 2 punctul 38 din DEE.

([4]) Incinerarea și coincinerarea deșeurilor sunt reglementate de Directiva privind emisiile industriale (DEI) și de concluziile privind cele mai bune tehnici disponibile (BAT) pentru incinerarea deșeurilor, atunci când activitatea este menționată în anexa I la DEI. Referințele specifice care pot fi utilizate pentru a determina dacă căldura se califică drept produs secundar includ în special definițiile instalațiilor de incinerare și coincinerare a deșeurilor din Directiva privind emisiile industriale și din Directiva-cadru privind deșeurile.

Anexa A enumeră mai multe exemple cu privire la ceea ce se poate și ceea ce nu se poate considera căldură reziduală.

Trebuie remarcat faptul că, în RED revizuită, căldura și răcoarea reziduale pot contribui ca o flexibilitate la îndeplinirea obiectivelor privind energia din surse regenerabile prevăzute la articolele 15a, 22a, 23 și 24, fără a se descuraja promovarea surselor regenerabile de energie.

Prezentele orientări urmăresc să ofere claritate în ceea ce privește definiția căldurii și răcorii reziduale în mod specific și numai în scopul asigurării unei transpuneri și puneri în aplicare uniforme a RED revizuite în toate statele membre. Acest lucru va oferi, de asemenea, securitate juridică sectoarelor industrial, energetic și terțiar cu privire la ceea ce se poate contabiliza drept căldură și răcoare reziduale în sensul RED revizuite. Prezentele orientări interpretează dispozițiile relevante în contextul RED. Acestea nu oferă o interpretare în contextul altor acte juridice.

Prezentele orientări se bazează pe Raportul tehnic al JRC privind *definirea și contabilizarea căldurii și răcorii reziduale* ([5]). Pentru informații generale și explicații tehnice suplimentare, consultați raportul.

3. **Contabilizarea ponderii energiei din surse regenerabile de la articolul 23**

3.1. *Prezentare generală a articolului 23*

Articolul 23 din RED revizuită include următoarele obligații și măsuri:

— Alineatele (1), (1a) și (1b) stabilesc obiective privind energia din surse regenerabile care trebuie atinse în sectorul încălzirii și răcirii până în 2030 (împărțite în două perioade) în ceea ce privește consumul final brut de energie. În plus, ele precizează modul în care căldura și răcoarea reziduale pot fi contabilizate în vederea atingerii acestor obiective. Acestea indică, de asemenea, modul în care energia electrică din surse regenerabile poate fi contabilizată în vederea atingerii obiectivelor, cu condiția să fie utilizată în unități cu un randament care depășește 100 % (de exemplu, pompe de căldură). În același timp, alineatele menționate obligă statele membre să efectueze o evaluare a potențialului de utilizare a energiei din surse regenerabile și a căldurii și răcorii reziduale din sectorul lor de încălzire și răcire.

— Alineatul (2) oferă flexibilitate statelor membre care ating niveluri semnificative de energie din surse regenerabile în sectorul încălzirii și răcirii. Mai precis, acesta stabilește niveluri-limită specifice pentru energia din surse regenerabile care permit statelor membre să îndeplinească (integral sau parțial) obiectivul stabilit la alineatul (1). Alineatul (2) acordă o marjă de manevră în ceea ce privește metodele alese pentru a utiliza energia din surse regenerabile în zonele în care există bariere structurale generate de ponderi ridicate ale gazelor naturale sau ale răcirii sau cu densități scăzute ale populației. În plus, acesta obligă statele membre să comunice dacă măsurile pe care le-au ales nu vor fi suficiente pentru atingerea obiectivului. De asemenea, el obligă statele membre să furnizeze informații cu privire la măsurile și instrumentele financiare de îmbunătățire a energiei din surse regenerabile în sistemele de încălzire și răcire prin intermediul unor instrumente accesibile și transparente.

— Alineatul (3) prevede că statele membre pot publica o listă de măsuri și pot desemna și face publice denumirile entităților de punere în aplicare care ar putea contribui la obiectivul stabilit la alineatul (1). Alineatele (5) și (6) explică modul în care aceste măsuri ar putea fi puse în aplicare și monitorizate și datele care trebuie raportate de entitățile de punere în aplicare create de statele membre.

— În cele din urmă, alineatul (4) prevede o listă de măsuri, dintre care statele membre trebuie să depună eforturi pentru a pune în aplicare cel puțin două măsuri, care pot contribui la obiectivul stabilit la alineatul (1). Măsurile alese trebuie să fie accesibile tuturor consumatorilor.

3.2. *Elemente noi ale articolului 23*

RED revizuită include următoarele modificări importante pentru consolidarea articolului 23:

— Partea principală a obiectivului privind încălzirea și răcirea (și anume creșterea medie anuală a ponderii energiei din surse regenerabile în sectorul încălzirii și răcirii pe parcursul a două perioade) este acum obligatorie.

— În plus, alineatul (1) impune acum statelor membre să depună eforturi pentru a-și majora media anuală cu cantitatea suplimentară descrisă în anexa Ia pentru fiecare stat membru. Respectarea acestor suplimentări ar duce la o creștere anuală medie la nivelul UE de 1,8 puncte procentuale în ambele perioade.

([5]) Registrul publicațiilor JRC – Definirea și contabilizarea căldurii și răcorii reziduale (europa.eu).

— Ponderea energiei din surse regenerabile trebuie să fie exprimată acum sub forma consumului final brut de energie, și nu sub forma consumului final de energie. Totuși, acest lucru nu va modifica nicio cerință de raportare pentru statele membre, având în vedere că atât RED II, cât și RED revizuită menționează obligația de a calcula ponderea în conformitate cu metodologia prevăzută la articolul 7, care nu s-a schimbat și care impune ca ponderea să fie calculată sub forma consumului final brut de energie. Astfel a fost corectată neconcordanța existentă în RED II între consumul final de energie și calculul efectuat în conformitate cu articolul 7 (care se referă la consumul final brut de energie).

— Flexibilitatea de a include căldura și răcoarea reziduale în calculul creșterii medii anuale a devenit mai restrictivă (adică este permis un procent mai mic), dar acum poate fi luată în calcul parțial pentru creșterea medie anuală și energia electrică din surse regenerabile utilizată pentru încălzire și răcire.

— Statele membre au obligația să efectueze o evaluare a potențialului de utilizare a energiei din surse regenerabile și a căldurii și răcorii reziduale din sectorul lor de încălzire și răcire ([6]). RED revizuită introduce cerințe suplimentare privind conținutul unei astfel de evaluări.

— A fost extinsă lista opțiunilor pentru a asigura realizarea creșterii medii anuale, iar statele membre au acum obligația de a depune eforturi pentru punerea în aplicare a cel puțin două dintre aceste opțiuni.

3.3. *Creșterea medie anuală*

Articolul 23 alineatul (1) din RED revizuită introduce obligația de a crește ponderea energiei din surse regenerabile în sectorul încălzirii și răcirii, care a fost doar voluntară conform RED II.

Statele membre au obligația de a crește ponderea energiei din surse regenerabile în sectorul încălzirii și răcirii astfel: pentru perioada 2021-2025 cu o medie de 0,8 puncte procentuale pe an, iar pentru perioada 2026-2030 cu o medie de 1,1 puncte procentuale pe an. Pentru a calcula această creștere, statele membre trebuie să utilizeze metodologia prevăzută la articolul 7 și trebuie să ia în considerare ponderea energiei din surse regenerabile în încălzire și răcire în 2020, astfel cum a fost raportată în statisticile UE către Eurostat, ca cifră de referință ([7]).

Îndeplinirea acestei obligații este verificată în două momente: (i) după ce devin disponibile statistici pentru 2025, când statele membre trebuie să fi realizat o creștere medie anuală a ponderii energiei din surse regenerabile în acest sector de cel puțin 0,8 puncte procentuale pentru prima perioadă (2021-2025) și (ii) după ce devin disponibile statistici pentru 2030, când statele membre trebuie să fi realizat o creștere medie anuală de 1,1 puncte procentuale pentru perioada 2026-2030. Aceasta înseamnă că li se permite să realizeze orice creștere de la an la an, atât timp cât este realizată creșterea medie anuală pentru fiecare dintre cele două perioade.

Luând exemplul unui stat membru care a avut în 2020 o pondere de 40 % a energiei din surse regenerabile în sectorul încălzirii și răcirii, trebuie să se obțină următorul rezultat: ponderea energiei din surse regenerabile în 2025 ar trebui să fie cu cel puțin 4 puncte procentuale mai mare decât în 2020 (5 x 0,8), iar în 2030 ar trebui să fie cu cel puțin 9,5 puncte procentuale mai mare decât în 2020 (4 + 5 x 1,1). Table 2 oferă un exemplu numeric.

Tabelul 2

Exemplu de ponderi SRE rezultate care trebuie atinse în 2025 și 2030

Creștere anuală		0,8 %	0,8 %	0,8 %	0,8 %	0,8 %	1,1 %	1,1 %	1,1 %	1,1 %	1,1 %
Anul	2020	2021	2022	2023	2024	**2025**	2026	2027	2028	2029	**2030**
Ponderi SRE	40,0 %	40,8 %	41,6 %	42,4 %	43,2 %	**44 %**	45,1 %	46,2 %	47,3 %	48,4 %	**49,5 %**

([6]) Această cerință a fost mutată de la articolul 15 alineatul (7) din RED II la articolul 23 alineatul (1b) din RED revizuită.

([7]) Criteriile de durabilitate și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru biocombustibili, biolichide și combustibilii din biomasă au devenit mai stricte în RED revizuită. Aceste criterii noi generează valori mai mici pentru ponderile energiei din surse regenerabile în unele state membre. Însă în 2020 era în vigoare RED I, care nu avea aceste criterii mai stricte. Prin urmare, ar trebui utilizate ponderile energiei din surse regenerabile calculate conform RED I.

Articolul 23 alineatul (2) oferă flexibilitate statelor membre care ating niveluri semnificative de energie din surse regenerabile în sectorul încălzirii și răcirii. Această flexibilitate nu a fost modificată de RED revizuită.

În cazul în care, într-un anumit an, ponderea energiei din surse regenerabile în sectorul încălzirii și răcirii a unui stat membru atinge un nivel cuprins între 50 % și 60 %, atunci creșterea medie anuală necesară pentru următorii ani este redusă la jumătate. Prin urmare, creșterea medie anuală ar deveni de cel puțin 0,4 puncte procentuale în orice an din perioada 2021-2025 (0,8/2) și de 0,55 puncte procentuale în orice an din perioada 2026-2030 (1,1/2). În cazul în care, într-un anumit an, valoarea atinge pragul de îndeplinire de 60 % și se menține peste acest prag, atunci cerința privind creșterea medie anuală pentru anul următor este redusă la zero. Caseta 2 ilustrează acest lucru cu câteva exemple.

Caseta 2. Exemple de creșteri anuale cu puncte de plecare diferite în 2020, progresiile în perioadele 2021-2025 și 2026-2030 și ponderile SRE-I&R necesare în 2025 și 2030.

1. Un stat membru cu o pondere SRE-I&R de 20 % în 2020 trebuie să atingă o pondere de cel puțin 24 % în 2025 (20 + 5*0,8) și de cel puțin 29,5 % în 2030 (24 + 5*1,1).

2. Un stat membru cu o pondere SRE-I&C de 48 % în 2020 care atinge 50 % în 2023 trebuie să atingă o pondere de cel puțin 51,2 % în 2025 (creștere anuală completă în anii anteriori anului 2023, apoi creștere anuală înjumătățită: 48 + 3*0,8 + 2*0,4) și de cel puțin 53,95 % în 2030 (creștere anuală înjumătățită în a doua perioadă: 51,2 + 5*0,55).

3. Un stat membru cu o pondere SRE-I&C de 48 % în 2020 care atinge 50 % în 2024 trebuie să atingă o pondere de cel puțin 51,6 % în 2025 (creștere anuală completă în anii anteriori anului 2024, apoi creștere anuală înjumătățită: 48 + 4*0,8 + 1*0,4) și de cel puțin 54,35 % în 2030 (creștere anuală înjumătățită în a doua perioadă: 51,2 + 5*0,55).

4. Un stat membru cu o pondere SRE-I&C de 48 % în 2020 care scade la un moment dat în cursul perioadei trebuie totuși să realizeze creșterea medie anuală pe parcursul celor cinci ani, 2020 fiind anul de referință.

5. Un stat membru cu o pondere SRE-I&C de 52 % în 2020 trebuie să atingă o pondere de cel puțin 54 % în 2025 (creștere anuală înjumătățită pe parcursul întregii perioade: 52 + 5*0,4) și de cel puțin 56,75 % în 2030 (creștere anuală înjumătățită în a doua perioadă).

6. Un stat membru cu o pondere SRE-I&C de 52 % în 2020 care scade sub 50 % în 2022 trebuie totuși să realizeze creșterea medie anuală înjumătățită pe parcursul celor cinci ani, 2020 fiind anul de referință.

7. Se consideră că un stat membru își îndeplinește creșterea obligatorie atunci când atinge o pondere SRE-I&C de 60 % și atât timp cât aceasta rămâne peste 60 %.

	2020	2021	2022	2023	2024	**2025**	2026	2027	2028	2029	**2030**
1	**20**	20,8	21,6	22,4	23,2	**24**	25,1	26,2	27,3	28,4	**29,5**
2	**48**	48,8	49,6	50,4	50,8	**51,2**	51,75	52,3	52,85	53,4	**53,95**
3	**48**	45	47	49	51	**51,6**	52,15	52,7	53,25	53,8	**54,35**
4	**48**	45	48	50	50,5	**51,2**	51,75	52,3	52,85	53,4	**53,95**
5	**52**	52,4	52,8	53,2	53,6	**54**	54,55	55,1	55,65	56,2	**56,75**
6	**52**	51	49	49	50	**54**	54,55	55,1	55,65	56,2	**56,75**
7	**61**	îndeplinită dacă ponderea SRE rămâne peste 60 %					îndeplinită dacă ponderea SRE rămâne peste 60 %				

Valorile pentru 2025 și 2030 reprezintă referința care stabilește dacă s-a realizat creșterea medie pentru fiecare perioadă.

Este important de remarcat că pragurile de 50 % și 60 % nu reprezintă exceptări de la creșterea medie anuală obligatorie, ci flexibilități introduse pentru statele membre care ating o pondere ridicată a energiei din surse regenerabile în sectorul încălzirii și răcirii, ceea ce le permite să contabilizeze aceste ponderi ridicate drept realizarea parțială sau totală a creșterii obligatorii.

În plus față de creșterea obligatorie, articolul 23 alineatul (1) al treilea paragraf impune statelor membre să depună eforturi pentru a-și mări ponderea energiei din surse regenerabile în sectorul încălzirii și răcirii cu punctele procentuale orientative suplimentare (sau „suplimentările") care sunt enumerate în tabelul din anexa Ia la directiva revizuită.

3.4. *Flexibilități pentru căldura și răcoarea reziduale și pentru energia electrică din surse regenerabile*

Articolul 23 alineatul (1) prevede flexibilități în scopul îndeplinirii obligației de a crește ponderea energiei din surse regenerabile în sectorul încălzirii și răcirii care este prevăzută la primul paragraf. Mai precis, articolul 23 alineatul (1) al doilea paragraf permite statelor membre să includă căldura și răcoarea reziduale în calculul creșterilor medii anuale obligatorii care trebuie realizate în cele două perioade, iar articolul 23 alineatul (1) al patrulea paragraf permite statelor membre să ia în calcul energia electrică din surse regenerabile utilizată în generatoarele de căldură și răcoare cu un randament mai mare de 100 %, adică pompele de căldură, în scopul acestei contabilizări ([8]).

RED revizuită introduce două noutăți principale în comparație cu RED II: cantitatea maximă de căldură și răcoare reziduale care poate fi luată în calcul pentru creșterea medie anuală a fost redusă și a fost adăugată opțiunea de a contabiliza energia electrică din surse regenerabile utilizată pentru încălzire și răcire. Trebuie remarcat faptul că aceste flexibilități nu sunt permise atunci când se calculează ponderea energiei din surse regenerabile pentru sectorul încălzirii și răcirii, astfel cum se prevede la articolul 7, prin urmare nu pot contribui la obiectivul general al UE privind energia din surse regenerabile prevăzut la articolul 3.

Atât căldura și răcoarea reziduale, cât și energia electrică din surse regenerabile pot fi luate în calcul pentru creșterea medie anuală până la un maxim separat de 0,4 puncte procentuale pentru căldura și răcoarea reziduale și de 0,4 puncte procentuale pentru energia electrică din surse regenerabile. În acest caz, obiectivul ar trebui să fie majorat cu jumătate din fiecare cantitate de căldură și răcoare reziduale și/sau de energie electrică din surse regenerabile care a fost luată în considerare, până la o limită superioară de 1,0 puncte procentuale pentru perioada 2021-2025 și de 1,3 puncte procentuale pentru perioada 2026-2030. Trebuie remarcat faptul că aceste flexibilități nu se aplică creșterilor cu punctele procentuale orientative suplimentare enumerate în anexa Ia. În caseta 3 de mai jos este prezentat un exemplu.

Caseta 3. Exemple de adaptări ale obiectivelor atunci când se utilizează flexibilitățile.

De exemplu, un stat membru cu o pondere SRE în sectorul încălzirii și răcirii de 10 % în 2020 va trebui să realizeze o creștere medie anuală de 0,8 puncte procentuale și să ajungă la 14 % până în 2025 dacă alege să îndeplinească obiectivul doar cu energie din surse regenerabile.

Dacă acest stat membru alege să îndeplinească o parte din obiectiv prin contabilizarea căldurii și răcorii reziduale și a energiei electrice din surse regenerabile, cu 0,2 puncte procentuale din căldura și răcoarea reziduale și 0,1 puncte procentuale din energia electrică (0,3 puncte procentuale în total), contribuția sa la creșterea anuală crește doar cu jumătate din această cantitate (0,15 puncte procentuale) – adică creșterea medie anuală necesară ajunge la 0,95 puncte procentuale (prin urmare, statul membru respectiv ar trebui să ajungă la 14,75 % până în 2025), astfel cum se arată în figura 1.

întrucât limita superioară pentru perioada 2021-2025 este de 1,0 puncte procentuale, contabilizarea unor cantități mai mari de căldură și răcoare reziduale și de energie electrică din surse regenerabile nu va conduce la creșteri ale creșterii anuale medii necesare, astfel cum se arată în figura 2. Situația este similară pentru perioada 2026-2030 (limita superioară este de 1,3 puncte procentuale).

([8]) Trebuie remarcat faptul că căldura reziduală și energia electrică din surse regenerabile utilizate pentru încălzire și răcire nu constituie energie din surse regenerabile utilizată pentru încălzire și răcire în sensul articolului 23 și al articolului 7 din RED, prin urmare nu pot contribui la obiectivul general al UE privind energia din surse regenerabile prevăzut la articolul 3.

Figura 1

Exemplu de utilizare a flexibilităților pentru căldura și răcoarea reziduale și/sau energia electrică din surse regenerabile pentru un total de 0,3 puncte procentuale.

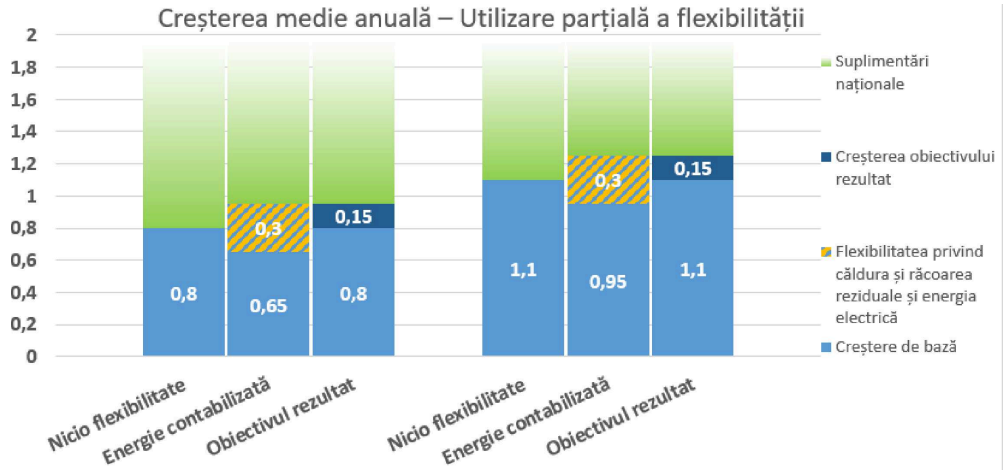
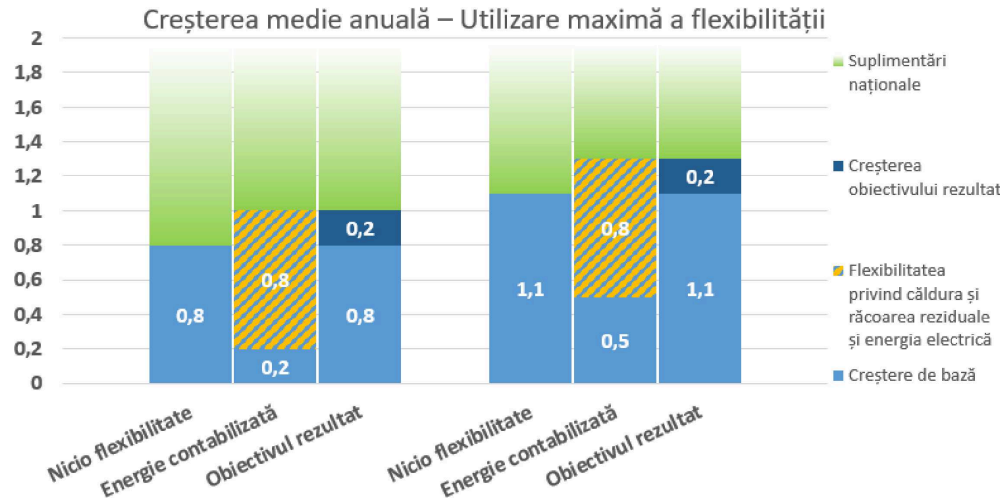

Figura 2

Exemplu de utilizare maximă a flexibilităților pentru căldura și răcoarea reziduale (0,4 puncte procentuale) și pentru energia electrică din surse regenerabile (0,4 puncte procentuale)

În cazul în care statele membre decid să valorifice posibilitatea de a include energia electrică din surse regenerabile utilizată pentru încălzire și răcire în calculul creșterii medii anuale prevăzute la alineatul (1), trebuie să se țină seama de considerațiile următoare.

Obiectivul general privind energia din surse regenerabile este stabilit la articolul 3. Articolul 7 explică faptul că ponderea energiei din surse regenerabile ar trebui calculată ca sumă a energiei electrice din surse regenerabile, a energiei din surse regenerabile în sectorul încălzirii și răcirii și a energiei din surse regenerabile în sectorul transporturilor. Articolul 7 alineatul (3) prevede că energia ambientală și geotermală utilizată pentru încălzire și răcire prin intermediul pompelor de căldură poate fi luată în considerare ca energie din surse regenerabile în sectorul încălzirii și răcirii. Acesta face referire la anexa VII, care stabilește cerințe specifice privind pompele de căldură care sunt eligibile, contabilizând energia respectivă în raport cu obiectivele generale și de încălzire și răcire [pompele de căldură care depășesc un anumit nivel al randamentului, calculat pe baza unui factor de performanță sezonieră (FPS) > 1,15*1/η]. Articolul 23 alineatul (1) primul paragraf prevede că ponderea energiei din surse regenerabile în sectorul încălzirii și răcirii ar trebui calculată în conformitate cu articolul 7. Prin urmare, numai fracțiunea ambientală sau geotermală utilizată în astfel de pompe de căldură poate fi inclusă *în totalitate* în calculul creșterii medii anuale.

Articolul 23 alineatul (1) al patrulea paragraf permite contabilizarea *parțială* a energiei electrice din surse regenerabile utilizate în generatoarele de căldură și răcoare cu un randament de peste 100 % la calcularea creșterii medii anuale. În practică, generatoarele de căldură și răcoare corespund pompelor de căldură. Această flexibilitate pentru energia electrică din surse regenerabile utilizată în pompele de căldură poate fi considerată complementară dispoziției privind contabilizarea căldurii ambientale și geotermale utilizate în pompele de căldură de la articolul 7 alineatul (3). Totuși, această flexibilitate se bazează pe un domeniu de aplicare ușor diferit față de cerința generală, având o cerință mai puțin strictă pentru care sunt eligibile pompele de căldură (randament de peste 100 % în loc de SPF > 1,15*1/η în anexa VII).

Prin urmare, în conformitate cu articolul 23 alineatul (1), există două metode separate de contabilizare pentru fluxurile de energie asociate încălzirii și răcirii prin intermediul pompelor de căldură. Stabilirea în practică a unei cerințe de raportare separate pentru aceste două tipuri diferite de pompe de căldură eligibile poate crea inconsecvență statistică și sarcini administrative suplimentare. Există chiar și o a treia metodă de contabilizare asociată pompelor de căldură pentru energia din surse regenerabile, care se aplică rețelelor eficiente de încălzire centralizată, astfel cum se prevede la articolul 26 din DEE revizuită. Trebuie să se aibă grijă ca diferitele metode contabile să nu fie amestecate. Prin urmare, statele membre sunt încurajate să utilizeze metodologia definită în anexa VII (SPF > 1,15*1/η) pentru a determina toate fluxurile de energie asociate încălzirii prin pompe de căldură în sensul articolului 23.

Trebuie remarcat faptul că cazanele electrice, care au un randament mai mic de 100 %, nu îndeplinesc niciunul dintre criteriile descrise mai sus în ceea ce privește generatorul de căldură. Prin urmare, energia electrică utilizată în cazanele electrice nu poate fi inclusă în calculul creșterii medii anuale, deoarece acestea nu îndeplinesc cerințele. Utilizarea energiei electrice din surse regenerabile este stimulată în alte moduri în întreaga directivă, în special la articolul 3, prin faptul că ea contribuie la obiectivul general al UE privind energia din surse regenerabile, dar și la articolul 24, care prevede ca flexibilitate că ea poate fi contabilizată pentru creșterea medie anuală. A se vedea în tabelul 3 de mai jos o scurtă prezentare generală a diferitelor metode de contabilizare prevăzute în mai multe articole din RED revizuită.

Tabelul 3

Diferite tipuri de fluxuri de energie asociate încălzirii electrice care pot fi contabilizate conform tuturor articolelor.

Tehnologia de încălzire	Articolul 15a	Articolul 22a	Articolul 23	Articolul 24
Pompele de căldură în conformitate cu anexa VII	Contribuția energiei ambientale și geotermale	Contribuția energiei ambientale și geotermale	Contribuția energiei ambientale și geotermale	Contribuția energiei ambientale și geotermale
Generatoarele de căldură și răcoare cu randament > 100 %	Contribuția SRE-E	Contribuția SRE-E	Contribuția SRE-E (*)	Contribuția SRE-E
Cazanele electrice	Contribuția SRE-E	Contribuția SRE-E	X	Contribuția SRE-E

(*) Se aplică numai flexibilității, nu și obiectivului principal.

4. **Contabilizarea ponderii energiei din surse regenerabile prevăzută la articolul 24**

4.1. *Prezentare generală a articolului 24*

Articolul 24 din RED revizuită include următoarele obligații și măsuri:

— Alineatul (1) conține obligația de a furniza consumatorilor informații cu privire la performanța energetică și la ponderea energiei din surse regenerabile în sistemele de încălzire centralizată într-un mod ușor accesibil.

— Alineatul (2) impune statelor membre să adopte măsuri pentru a asigura dreptul clienților de a se debranșa de la un sistem ineficient de încălzire și răcire centralizată, iar alineatul (7) detaliază tipul de clienți care își pot exercita aceste drepturi. Alineatul (3) permite statelor membre să limiteze dreptul de debranșare în anumite condiții.

— Alineatul (4) stabilește un obiectiv orientativ privind energia din surse regenerabile și căldura și răcoarea reziduale, care trebuie atins de statele membre în sectorul încălzirii și răcirii centralizate până în 2030, exprimat sub forma consumului final brut de energie. În plus, se precizează modul în care energia electrică din surse regenerabile poate fi contabilizată pentru atingerea acestui obiectiv.

— Alineatul (4a) conține norme de calcul pentru ponderea energiei electrice din surse regenerabile utilizate în încălzirea și răcirea centralizată. De asemenea, acesta permite statelor membre să îndeplinească (parțial sau în totalitate, în funcție de nivelul energiei din surse regenerabile și al căldurii și răcorii reziduale) obiectivul orientativ menționat la alineatul (4).

— Alineatul (4b) urmărește să încurajeze racordarea furnizorilor-părți terțe de energie din surse regenerabile și de căldură și răcoare reziduale la sistemele de încălzire sau răcire centralizată, iar alineatul (5) definește situațiile în care această racordare poate fi refuzată.

— Alineatul (6) solicită instituirea, după caz, a unui cadru de coordonare pentru a asigura dialogul între părțile interesate relevante în ceea ce privește utilizarea căldurii și răcorii reziduale.

— Alineatul (8) solicită un cadru în care să fie evaluat potențialul serviciilor de echilibrare și al serviciilor de sistem în sistemele de încălzire și răcire centralizată. În plus, acesta prevede că operatorii de sisteme de transport și de distribuție a energiei electrice (OST și OSD) trebuie să țină seama de rezultatele în ceea ce privește planificarea rețelelor, investițiile în rețele și dezvoltarea infrastructurii. Alineatul (8) prevede, de asemenea, că operatorii de sisteme de încălzire sau răcire centralizată trebuie să poată participa la piața energiei electrice cu servicii de flexibilitate și permite statelor membre să extindă evaluarea menționată la prezentul alineat la OTS și OSD din sectorul gazelor.

— Alineatul (9) protejează drepturile consumatorilor.

— Alineatul (10) stabilește condițiile în care statele membre nu trebuie să aplice alineatele (2)-(9).

4.2. *Elemente noi ale articolului 24*

RED revizuită introduce următoarele modificări importante:

— Statele membre au acum obligația atât (i) de a depune eforturi pentru a crește ponderea energiei din surse regenerabile și a căldurii și răcorii reziduale în sectorul încălzirii și răcirii centralizate, cât și (ii) de a încuraja operatorii de sisteme de încălzire sau răcire centralizată să racordeze furnizorii de energie din surse regenerabile și din căldură și răcoare reziduale sau să se ofere să racordeze și să cumpere, de la furnizori-părți terțe, căldură sau răcoare din surse regenerabile și din căldură și răcoare reziduale. Conform RED II, acestea ar putea alege fie opțiunea (i), fie să oblige (în loc să încurajeze) operatorii să întreprindă acțiunile descrise la punctul (ii).

— Statele membre au obligația de a institui un cadru de cooperare între operatorii de sisteme de distribuție a energiei electrice (OSD) și operatorii de sisteme de încălzire și răcire centralizată pentru a se asigura că se efectuează o evaluare a modului în care aceștia din urmă pot furniza servicii de sistem.

4.3. *Creșterea medie anuală orientativă*

Articolul 24 alineatul (4) impune statelor membre să depună eforturi pentru a-și mări ponderea energiei din surse regenerabile și a căldurii și răcorii reziduale în sectorul încălzirii și răcirii centralizate. Această dispoziție stabilește un obiectiv orientativ privind energia din surse regenerabile și căldura și răcoarea reziduale pentru sectorul încălzirii și răcirii centralizate. Astfel cum se explică în secțiunea 4.1, această creștere orientativă nu mai este opțională pentru statele membre, care au obligația de a depune eforturi pentru a atinge respectiva pondere orientativă în sectoarele lor de încălzire și răcire centralizată.

Arhitectura acestui obiectiv orientativ este similară cu obiectivul privind încălzirea și răcirea prevăzut la articolul 23, explicat în secțiunea 3.3, principala diferență constând în faptul că căldura reziduală și energia electrică din surse regenerabile fac parte din obiectiv.

În cazul încălzirii și răcirii centralizate, RED revizuită a majorat creșterea orientativă la 2,2 puncte procentuale (1,0 puncte procentuale conform RED II) ca medie anuală calculată pentru perioada 2021-2030 (în loc de două perioade în cazul articolului 23, pornind de la ponderea energiei din surse regenerabile și din căldura și răcoarea reziduale în încălzirea și răcirea centralizată în 2020. Pentru acest an de referință ar trebui utilizate valorile raportate în statisticile UE către Eurostat. Însă în 2020, când era în vigoare Directiva privind energia din surse regenerabile din 2009 (RED I) ([9]), statele membre nu aveau obligația să transmită valorile consumului de căldură reziduală în diferite subsectoare, și nici ponderile energiei din surse regenerabile în încălzirea și răcirea centralizată. Ca atare, statisticile Eurostat nu conțin valorile de referință necesare pentru 2020 pentru toate statele membre (unele state membre au transmis aceste valori fără a exista o cerință în acest sens). Prin urmare, statele membre ar trebui să precizeze ponderea energiei din surse regenerabile în încălzirea și răcirea centralizată și consumul lor de căldură și răcoare reziduale în cadrul încălzirii centralizate pentru anul 2020. Instrumentul SHARES, menționat în caseta 1, va facilita această raportare. În cazul în care nu își transmit ponderea de energie din surse regenerabile în sectorul încălzirii și răcirii centralizate pentru anul 2020, vor trebui utilizate ca substituent valorile implicite. Aceste valori se bazează pe ponderea energiei din surse regenerabile în căldura derivată, astfel cum a fost raportată în trecut către Eurostat. Valorile de referință implicite indirecte pentru 2020 care rezultă sunt prezentate în Anexa B. Pentru unele state membre, diferența dintre valorile implicite indirecte și ponderea reală a energiei din surse regenerabile și a căldurii reziduale în încălzirea și răcirea centralizată, astfel cum a fost raportată, poate fi substanțială. Prin urmare, este important ca toate statele membre să își transmită valorile. În cazul în care statele membre nu își precizează nivelul consumului de căldură și răcoare reziduale pentru 2020, ar putea fi luată ca referință valoarea pentru următorul an disponibil ([10]). Valorile ar trebui să fie identice cu cele raportate în evaluarea menționată la articolul 23 alineatul (1b), care ar trebui să facă parte din planurile naționale integrate privind energia și clima prezentate în temeiul articolelor 3 și 14 din Regulamentul (UE) 2018/1999. Ar trebui asigurată coerența pe parcursul întregii perioade vizate: în cazul în care un stat membru nu deține date complete la începutul perioadei vizate, dar este în măsură să le furnizeze într-o etapă ulterioară, domeniul de aplicare al primului set de date raportate ar trebui adaptat pentru a evita creșterile sau scăderile pur statistice.

În mod similar cu articolul 23, articolul 24 prevede, de asemenea, flexibilitate pentru statele membre care ating niveluri semnificative de energie din surse regenerabile și de căldură și răcoare reziduale în sectorul încălzirii și răcirii centralizate. Se consideră că statele membre care ating o pondere a energiei din surse regenerabile și a căldurii și răcorii reziduale în încălzirea și răcirea centralizată mai mare de 60 % realizează creșterea medie anuală orientativă. Atunci când această pondere este cuprinsă între 50 % și 60 %, statele membre pot considera că ea realizează jumătate din creșterea medie anuală.

Totuși, articolul 24 prevede exceptări pentru realizarea creșterii medii anuale orientative. RED revizuită nu a modificat elementele de fond ale acestor exceptări, dar a introdus câteva precizări. Statele membre sunt exceptate dacă:

— Ponderea încălzirii și răcirii centralizate în totalul încălzirii și răcirii a fost mai mică sau egală cu 2 % în 2018 ([11]). Directiva revizuită clarifică faptul că aceasta ar trebui calculată sub forma consumului final brut de energie.

— Acest prag de 2 % este depășit prin utilizarea unor sisteme eficiente de încălzire și răcire centralizată.

— 90 % din consumul final brut de energie în sistemele de încălzire și răcire centralizată are loc în sistemele de încălzire și răcire centralizată care corespund definiției prevăzute la articolul 26 din DEE revizuită.

În comparație cu articolul 23, căldura și răcoarea reziduale și energia electrică din surse regenerabile fac parte din obiectivul de la articolul 24, prin urmare nu pot fi considerate o flexibilitate. Dacă la articolul 23 poate fi luată în considerare numai energia electrică din surse regenerabile provenită de la anumite tipuri de generatoare de căldură și răcoare, articolul 24 alineatul (4) nu stabilește nicio cerință specifică pentru tipul de generator de căldură și răcoare eligibil, prin urmare poate, în principiu, să contribuie energia electrică din surse regenerabile utilizată în orice tip de pompă de căldură sau cazan electric. Cu toate acestea, astfel cum se menționează în secțiunea 3.4, utilizarea unor cerințe și criterii de raportare diferite poate crea inconsecvență statistică și sarcini administrative suplimentare. Prin urmare, statele membre sunt încurajate să utilizeze metodologia definită în anexa VII pentru a determina generatoarele de căldură și răcoare eligibile în sensul articolului 24.

Statele membre trebuie să informeze Comisia cu privire la intenția lor de a include energia electrică din surse regenerabile utilizată în încălzirea și răcirea centralizată în calculul creșterii anuale orientative prevăzute la articolul 24 alineatul (4). În cazul în care decid să valorifice această posibilitate, statele membre trebuie să utilizeze ponderea medie a energiei electrice din surse regenerabile furnizate pe teritoriul lor în cei doi ani precedenți, folosind statisticile UE.

([9]) Directiva 2009/28/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, de modificare și ulterior de abrogare a Directivelor 2001/77/CE și 2003/30/CE (JO L 140, 5.6.2009, p. 16).

([10]) Unele state membre au raportat această valoare în instrumentul SHARES începând din 2021. Această valoare, sau următoarea disponibilă, va fi luată în considerare ca referință pentru 2020.

([11]) Directiva menționează „la 24 decembrie 2018”, dar această formulare ar trebui interpretată ca însemnând în 2018 până la 24 decembrie. Pentru a reduce sarcina administrativă în ansamblu, se poate alege, de asemenea, 2018.

5. **Contabilizarea ponderii energiei din surse regenerabile prevăzută la articolul 15a**

5.1. *Prezentare generală a articolului 15a*

RED revizuită include un nou articol 15a, care urmărește să asigure integrarea unor niveluri minime de energie din surse regenerabile în clădiri, cel mai energointensiv sector din Uniune (o pondere de 40 % în ceea ce privește consumul final de energie în 2022) ([12]). Articolul 15a din RED revizuită include următoarele obligații și măsuri noi:

— Alineatul (1) solicită statelor membre să stabilească un obiectiv în sectorul clădirilor până în 2030 pentru:

  — energia din surse regenerabile produsă la fața locului;

  — energia din surse regenerabile produsă în apropiere și

  — energia din surse regenerabile preluată din rețea.

— Obiectivul ar trebui definit sub forma consumului final de energie și în conformitate cu ponderea Uniunii de 49 %. De asemenea, alineatul (1) impune statelor membre să raporteze cu privire la modul în care intenționează să atingă acest obiectiv în cadrul planurilor lor naționale privind energia și clima.

— Alineatul (2) indică faptul că statele membre pot aplica flexibilități pentru căldura și răcoarea reziduale.

— Alineatul (3) impune introducerea unor măsuri în sectorul construcțiilor pentru a crește ponderea:

  — energiei electrice din surse regenerabile produse la fața locului;

  — energiei electrice din surse regenerabile produse în apropiere;

  — încălzirii și răcirii din surse regenerabile produse la fața locului;

  — încălzirii și răcirii din surse regenerabile produse în apropiere și

  — energia din surse regenerabile preluată din rețea.

— Alineatul (3) impune, de asemenea, statelor membre să includă în reglementările și codurile lor naționale privind construcțiile și, după caz, în schemele lor de sprijin sau prin alte mijloace cu efect echivalent, în clădirile noi și în clădirile existente care fac obiectul unor renovări majore sau al unei reînnoiri a sistemului de încălzire, utilizarea unor niveluri minime de:

  — energie din surse regenerabile produsă la fața locului;

  — energie din surse regenerabile produsă în apropiere și

  — energie din surse regenerabile preluată din rețea.

Este important de remarcat faptul că, în conformitate cu articolul 2 alineatul (1), „energia din surse regenerabile” și „energia regenerabilă” sunt sinonime. Prin urmare, seturile de surse regenerabile de energie menționate la alineatele (1) și (3) se referă, în principiu, la același tip de sursă de energie.

5.2. *Ponderea națională orientativă*

Articolul 15a introduce un obiectiv orientativ specific de cel puțin 49 % pentru consumul de energie din surse regenerabile în clădiri, care trebuie atins în Uniune până în 2030. Acest obiectiv orientativ sau această valoare de referință are scopul de a completa legislația relevantă a Uniunii aplicabilă sectorului construcțiilor ([13]) și de a orienta eforturile statelor membre de decarbonizare a parcului imobiliar al Uniunii.

([12]) https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/bookmark/53d8320f-34d1-4780-a135-6b1d390d581c?lang=en.
([13]) În special DPEC, proiectarea ecologică, etichetarea energetică.

Pentru a atinge această valoare de referință orientativă stabilită la nivelul Uniunii, statele membre au obligația de a stabili ponderile naționale orientative pentru energia din surse regenerabile produsă la fața locului sau în apropiere, precum și pentru energia din surse regenerabile preluată din rețea care trebuie realizate în consumul final de energie în sectorul clădirilor în 2030. Aceste ponderi orientative naționale trebuie să fie coerente și să contribuie la realizarea obiectivului orientativ general constând într-o proporție de 49 % de energie din surse regenerabile și să fie incluse în PNEC. Informații mai detaliate cu privire la elementele specifice din bilanțurile energetice care contribuie la ponderea națională orientativă vor fi furnizate de instrumentul SHARES menționat în caseta 1.

Pentru a ajuta statele membre să își stabilească ponderea națională orientativă, Comisia consideră că ar putea fi luată ca valoare de referință creșterea relativă la nivelul UE. Obiectivul de 49 % la nivelul UE corespunde unei creșteri cu 19,75 puncte procentuale față de ponderea de 29,3 % din 2020. Tabelul din anexa C indică ponderile din 2020 pentru fiecare stat membru și pentru Uniune, pe baza datelor indirecte raportate către Eurostat, care pot servi drept punct de plecare pentru calcul. Aceste valori sunt calculate pe baza Regulamentului (CE) nr. 1099/2008 privind statisticile în domeniul energiei și pe baza ponderii energiei electrice din surse regenerabile raportate în SHARES, utilizând media din 2018 și 2019. Totuși, în ceea ce privește energia termică, s-a utilizat media națională a energiei din surse regenerabile în producția brută de energie termică din 2020. A treia coloană a tabelului din anexa C indică nivelul corespunzător pentru fiecare stat membru atunci când se aplică aceeași creștere ca cea de la nivelul UE exprimată în puncte procentuale (19,75 puncte procentuale).

5.3. *Domeniul de aplicare al obiectivului*

Pentru a determina ponderea energiei din surse regenerabile „produsă la fața locului sau în apropiere și preluată din rețea", este esențial să se asigure coerența cu Directiva privind performanța energetică a clădirilor (DPEC), care prevede definiții relevante pentru „la fața locului" și „în apropiere" la articolul 2 punctele 54 și 55. Nu este furnizată însă o definiție relevantă pentru energia din surse regenerabile „preluată din rețea" ([14]).

În sensul articolului 15a din RED revizuită, statele membre pot contabiliza întreaga energie din surse regenerabile produsă la fața locului și în apropiere, în conformitate cu definițiile din DPEC, în plus față de întreaga energie din surse regenerabile (pentru energie electrică, încălzire și răcire și gaze) preluată din rețea. Fracțiunea de energie electrică include întreaga energie utilizată pentru aparate, puncte de reîncărcare etc. În sensul DPEC, se poate contabiliza numai energia utilizată pentru utilizări legate de performanța energetică (de exemplu, încălzire, răcire, climatizare etc.). În cazul în care nu sunt disponibile valori specifice pentru încălzire și răcire, energie electrică și gaze, Comisia va utiliza ponderile energiei din surse regenerabile în energia electrică, ponderea energiei din surse regenerabile în încălzirea și răcirea centralizată și ponderea energiei din surse regenerabile în rețeaua de gaze pentru a stabili valorile implicite pentru energia din surse regenerabile preluată din rețea pentru fiecare stat membru.

Pentru a calcula aceste ponderi, ar trebui utilizată o abordare similară cu cea menționată la articolele 23 și 24 (ponderea medie a energiei din surse regenerabile în mixul de energie electrică sau gaze sau în furnizarea de încălzire centralizată în cei doi ani precedenți).

Statele membre pot furniza estimări mai precise, de exemplu pentru a diferenția autoconsumul în clădiri de ponderea generală a energiei electrice din surse regenerabile în rețea. Datele corespunzătoare ar trebui transmise către Eurostat și vor fi integrate în instrumentul SHARES.

5.4. *Flexibilitate pentru căldura și răcoarea reziduale*

În mod similar cu articolul 23, articolul 15a alineatul (2) permite statelor membre să contabilizeze căldura și răcoarea reziduale în vederea atingerii ponderii lor naționale orientative, până la o limită de 20 % din această pondere. În acest caz, obiectivul se majorează cu jumătate din procentul utilizat.

Este important de remarcat faptul că limita de 20 % este stabilită ca procent, și nu exprimată în puncte procentuale, ca la articolul 23. De exemplu, dacă un stat membru ar stabili un obiectiv orientativ de 50 %, i s-ar permite să contabilizeze 10 puncte procentuale (20 % din 50 %) din căldura și răcoarea reziduale în vederea atingerii acestui obiectiv. Cu toate acestea, obiectivul orientativ ar crește cu 5 puncte procentuale (jumătate din procentul de căldură și răcoare reziduale contabilizat în vederea atingerii acestui obiectiv), ceea ce ar duce la o pondere națională orientativă de 55 %.

([14]) DPEC nu definește limite specifice, ci oferă doar unele indicații în contextul clădirilor cu emisii zero, în care consumul anual total de energie primară este acoperit de alte tipuri de energie preluată din rețea, în conformitate cu criteriile specifice stabilite la nivel național [la articolul 11 alineatul (7)]. În plus, DPEC definește și „factorul de energie primară regenerabilă" ca fiind un indicator care se calculează prin împărțirea energiei primare din surse regenerabile obținute la fața locului, în apropiere sau la distanță, care este furnizată prin intermediul unui vector energetic dat, inclusiv energia furnizată și cheltuielile indirecte calculate aferente livrării către punctele de utilizare, la energia furnizată.

6. **Contabilizarea ponderii energiei din surse regenerabile prevăzută la articolul 22a**

6.1. *Prezentare generală a articolului 22a*

Articolul 22a urmărește să promoveze utilizarea surselor regenerabile de energie în sectorul industrial. În acest scop, articolul 22a introduce un obiectiv orientativ pentru sectorul industrial și un obiectiv obligatoriu pentru combustibilii din surse regenerabile de origine nebiologică.

Prezentul document urmărește să ofere orientări cu privire la aspectele legate de încălzire și răcire prevăzute la articolul 22a, și anume în primele trei paragrafe de la articolul 22a alineatul (1). Un document de orientare separat ([15]) clarifică celelalte aspecte ale articolului 22a.

Articolul 22a alineatul (1) stabilește un obiectiv orientativ privind energia din surse regenerabile care trebuie atins în sectorul industrial pe parcursul a două perioade în ceea ce privește consumul energetic și neenergetic final. În plus, se precizează modul în care căldura și răcoarea reziduale pot fi contabilizate în vederea atingerii obiectivului, cu condiția ca căldura și răcoarea reziduale să fie furnizate de încălzirea ([16]) și răcirea centralizată eficientă. De asemenea, articolul 22a alineatul (1) obligă statele membre să includă politicile și măsurile planificate și adoptate pentru realizarea creșterii în cadrul PNEC și al RNIEC.

6.2. *Ponderea națională orientativă*

Noul articol 22a din RED revizuită nu menționează un an de referință, ci, în mod similar cu abordarea urmată la articolele 23 și 24, anul 2020 ar trebui considerat anul de referință pentru creștere. Statele membre nu erau obligate să raporteze ponderea energiei din surse regenerabile în industrie în 2020. Tabelul din Anexa D prezintă valorile de referință pentru 2020 pentru fiecare stat membru furnizate de Eurostat utilizând valorile consumului final de energie din surse regenerabile, precum și valorile consumului de energie electrică din surse regenerabile și de abur, care se bazează pe ponderea energiei din surse regenerabile în energia electrică și, respectiv, în producția de căldură vândută. Statele membre sunt încurajate să raporteze cu privire la valoarea lor de referință pentru 2020. La fel ca în cazul obiectivelor privind încălzirea și răcirea centralizată și clădirile, o actualizare a instrumentului SHARES le va permite să raporteze cu privire la datele pentru sectorul industrial. În cazul în care statele membre aleg să nu raporteze cu privire la valoarea lor de referință, vor fi utilizate valorile prezentate în Anexa D. S-a utilizat aceeași metodologie ca în cazul articolului 15a.

6.3. *Flexibilitate pentru căldura și răcoarea reziduale*

Flexibilitatea pentru căldura și răcoarea reziduale este similară cu cea de la articolul 23, cu excepția faptului că numai căldura și răcoarea reziduale furnizate de încălzirea și răcirea centralizată eficientă pot fi contabilizate și că nu există o limită superioară atunci când se calculează cu cât trebuie majorat obiectivul ca urmare a contabilizării căldurii reziduale: obiectivul ar trebui să fie majorat cu jumătate din punctele procentuale ale căldurii și răcorii reziduale luate în calcul.

Articolul prevede că căldura reziduală din rețele „în care toată energia termică este consumată numai la fața locului și în care energia termică nu este vândută” ar trebui exclusă. Această dispoziție vizează siturile industriale în care o singură întreprindere are mai multe clădiri racordate la aceeași rețea de termoficare și își consumă propria căldură reziduală. Acest lucru este explicat de ultima teză din considerentul 70 prin următoarea formulare: „*În special, includerea căldurii reziduale în valoarea de referință pentru energia din surse regenerabile industrială ar trebui să fie acceptabilă numai în ceea ce privește căldura sau răcoarea reziduală livrată prin intermediul unui operator de sisteme de încălzire și răcire centralizată dintr-un alt amplasament industrial sau dintr-o altă clădire, asigurându-se astfel că operatorii respectivi au ca activitate principală furnizarea de căldură sau răcoare, iar căldura reziduală contabilizată este clar diferențiată de căldura reziduală internă recuperată în interiorul aceleiași întreprinderi sau clădiri sau al unei întreprinderi sau clădiri conexe*”. Această excludere este specifică obiectivului prevăzut la articolul 22a.

Articolul prevede că ar trebui exclusă căldura reziduală din „rețelele care furnizează căldură doar unei singure clădiri”. Totuși, aceste rețele sunt deja excluse în mod implicit, deoarece definiția „încălzirii centralizate” de la articolul 2 punctul 19 din RED impune distribuția energiei termice „printr-o rețea, către mai multe clădiri sau amplasamente”.

([15]) C(2024) 5042.

([16]) Astfel cum este definită în Directiva (UE) 2023/1791 privind eficiența energetică.

ANEXA A

Exemple privind ceea ce se califică și ceea ce nu se califică drept căldură sau răcoare reziduală pe baza codificării culorilor.

Tehnologie	+	**Produs secundar**	+	**Inevitabil**	+	**Utilizare**
Generarea de energie termică, cogenerare, incinerarea deșeurilor		Căldura care părăsește condensatorul pentru instalațiile cu ciclu închis și gazele de evacuare pentru instalațiile cu ciclu deschis. Căldură demonstrată a nu fi scopul principal al procesului.		Toate măsurile de eficiență energetică rezonabile puse în aplicare, de exemplu cea mai bună tehnologie disponibilă sau transformarea unei centrale electrice în cogenerare		Livrare către un sistem de încălzire și răcire centralizată
		Scopul principal, de exemplu energia termică produsă în cogenerare.		Măsurile de eficiență energetică sau cogenerarea eficiente din punctul de vedere al costurilor erau fezabile, dar nu au fost puse în aplicare		Utilizare în afara amplasamentului, dar nu într-un sistem de încălzire și răcire centralizată
Industrie						
Industrii energointensive (de exemplu ciment, oțel, aluminiu) Alte industrii		Produse secundare rezultate din proces sau din încălzirea sau răcirea spațiilor		Toate reutilizările interne rezonabile ale încălzirii și răcirii utilizate. Pentru industriile energointensive se recomandă o analiză pinch pentru identificarea căldurii și răcorii reziduale inevitabile. Pentru întreprinderile mai puțin energointensive sau mai mici, care sunt oricum mai puțin susceptibile să vândă energie termică pentru încălzirea și răcirea centralizată, ar putea fi utilizat un auditor energetic independent.		Livrare către un sistem de încălzire și răcire centralizată
		Producția preconizată – scop principal		Surplusul de încălzire și răcire reutilizat în cadrul industriei/instalației este contabilizat drept îmbunătățire a eficienței energetice, nu drept căldură și răcoare reziduale.		—
Sectorul terțiar						
Centre de date, supermarketuri, metrou		Produsele secundare includ excesul de căldură de la computerele centrelor de date, de la răcitoare, de la iluminatul		Au fost puse în aplicare toate măsurile de eficiență energetică eficiente din punctul de vedere al costurilor, de exemplu reutilizarea căldurii la fața locului, modernizarea unităților centrale de procesare, modernizarea iluminatului.		Livrare către un sistem de încălzire și răcire centralizată
		Producția preconizată – scop principal		Căldură și răcoare reziduale evitabile		Utilizare în afara amplasamentului, dar nu în încălzirea și răcirea centralizată

Sisteme de canalizare, ape uzate, mină		Produse secundare rezultate din *activități economice* în procesul de producție, de exemplu instalații de tratare a apelor uzate sau utilaje miniere care generează căldură în timpul funcționării		Toate măsurile de eficiență energetică eficiente din punctul de vedere al costurilor puse în aplicare. Identificare cu ajutorul unei analize pinch sau al unui audit energetic independent.		Livrare către un sistem de încălzire și răcire centralizată
		Căldura provenită din *activități neeconomice*, cum ar fi rețelele de canalizare sau minele abandonate, este considerată căldură regenerabilă, dar nu și căldură reziduală (energie ambientală).		Căldura și răcoarea reziduale evitabile, cum ar fi îmbunătățirile identificate în materie de eficiență energetică care nu au fost puse în aplicare.		Utilizare în afara amplasamentului, dar nu într-un sistem de încălzire și răcire centralizată
Sectorul rezidențial		—		—		—
Transporturi		—		—		—

ANEXA B

Valori indirecte implicite pentru încălzirea și răcirea centralizată care trebuie utilizate în cazul în care statele membre nu transmit valori istorice – acestea se bazează numai pe ponderile energiei din surse regenerabile.

Statul membru	Valoarea indirectă implicită pentru 2020 bazată pe căldura derivată, cu excepția căldurii reziduale
Belgia	9 %
Bulgaria	16 %
Cehia	10 %
Danemarca	65 %
Germania	19 %
Estonia	70 %
Irlanda	0 %
Grecia	0 %
Spania	0 %
Franța	42 %
Croația	28 %
Italia	18 %
Cipru	100 %
Letonia	55 %
Lituania	59 %
Luxemburg	74 %
Ungaria	15 %
Malta	0 %
Țările de Jos	20 %
Austria	52 %
Polonia	7 %
Portugalia	0 %
România	6 %
Slovenia	20 %
Slovacia	21 %
Finlanda	47 %
Suedia	71 %

ANEXA C

Ponderile energiei din surse regenerabile în sectorul clădirilor care urmează să fie utilizate dacă statele membre nu transmit valorile din 2020 ([1]) și ponderea din 2030 pe baza aplicării la aceste ponderi a aceleiași creșteri ca în cazul UE (de la 29,3 % în 2020 la 49 % în 2030, adică o creștere de 19,75 puncte procentuale).

Statul membru	2020 (Eurostat)	Ponderea din 2030 cu o creștere forfetară (19,75 puncte procentuale)
Belgia	11,4 %	31,2 %
Bulgaria	44,7 %	64,4 %
Cehia	28,2 %	48,0 %
Danemarca	60,2 %	80,0 %
Germania	23,3 %	43,0 %
Estonia	56,2 %	75,9 %
Irlanda	15,4 %	35,1 %
Grecia	34,9 %	54,6 %
Spania	30,8 %	50,5 %
Franța	26,5 %	46,2 %
Croația	52,4 %	72,2 %
Italia	28,1 %	47,9 %
Cipru	30,3 %	50,0 %
Letonia	57,9 %	77,7 %
Lituania	48,2 %	67,9 %
Luxemburg	13,8 %	33,5 %
Ungaria	20,0 %	39,8 %
Malta	16,0 %	35,7 %
Țările de Jos	11,9 %	31,6 %
Austria	54,3 %	74,1 %
Polonia	23,6 %	43,4 %
Portugalia	56,5 %	76,3 %
România	40,8 %	60,5 %
Slovenia	45,6 %	65,4 %
Slovacia	26,0 %	45,8 %
Finlanda	51,5 %	71,2 %
Suedia	68,8 %	88,6 %
UE-27	**29,3 %**	**49,0 %**

([1]) Aceste ponderi nu includ autoconsumul de energie din surse regenerabile, ceea ce ar putea duce la diferențe statistice.

ANEXA D

Ponderile energiei din surse regenerabile în industrie care trebuie utilizate dacă statele membre nu transmit valorile pentru 2020 ([1]).

Statul membru	2020 (Eurostat)
Belgia	7,8 %
Bulgaria	15,3 %
Cehia	10,1 %
Danemarca	29,9 %
Germania	14,1 %
Estonia	16,1 %
Irlanda	16,6 %
Grecia	13,7 %
Spania	16,7 %
Franța	11,2 %
Croația	12,2 %
Italia	14,4 %
Cipru	16,7 %
Letonia	57,6 %
Lituania	13,0 %
Luxemburg	6,2 %
Ungaria	6,6 %
Malta	4,2 %
Țările de Jos	3,7 %
Austria	31,7 %
Polonia	12,8 %
Portugalia	31,6 %
România	12,4 %
Slovenia	17,9 %
Slovacia	11,9 %
Finlanda	48,1 %
Suedia	62,0 %
UE-27	**16,7 %**

([1]) Aceste ponderi nu includ autoconsumul de energie din surse regenerabile, ceea ce ar putea duce la diferențe statistice.